

RATOVI SU NAM UVIJEK NA PUTU STAJALI, RATOVI SU NAM UVIJEK SUDBINE PREKRAJALI

Pisma
1941-1942.

D. 28.7.41.

(koncept)

Ljubljeno, najdraže moje dijete,
dobro nam je, ne boj se,
kod kuće smo stalno,
majka ti i sestra rade po kući,
a ja u vinogradu režem loze.

Ne idem u dućan,
odmaram se malo.

"Napolje, napolje—
smrdljivi čifute!!"

"Ali, ovaj je dućan—
ipak moj, gospodine."

"Tvoj?! Što može biti—
tvoje, krvopijo šugava?"

Za mene ovdje sve je badava,—
ovo je sada moja država?"

Kao što rekoh, dobro nam je,
htjeli smo malo ići u Trst,
al' mi se ne da.

"Zašto da bježim?

Pa nisam nikom ništa skrivio!"

"Zar si ti čorav? Kud su odveli—

Gilmara, Goldberga, Renua, Ronlitzu?"

Zašto su nam svima dučane uzeli?"

Zašto su tolike ljude otpustili?"

I zašto žutu traku nosimo?"

"Ja nisam nikom ništa skrivio."

Ovdje je mirno, al' ostani tamo,

teško se sada putuje.
Budi nam zdravo, svi te volimo,
moli se za nas,
mi se za te molimo.
Tvoj
Tata

Lobor Grad, 13.12.41.
Dobro je tu, u ovom logoru,
ima tu svega,
no samo kruha,
kruha i špeka
pošaljite nam,
molimo vas,
draга tetka, preklinjemo vas...
vaše
Irma i Angela

Jasenovac, 23.3.42.
Molim te, majko,
nemoj biti tužna.
Otac nije više bolestan.
Ništa mu nemoj slati,
ništa mu više ne treba.
Dobro mu je sada,
bolje no ikada.
Reci sestrama
Neka ne plaču.
Boris te voli
sin tvoj jedini

Jevrejsko groblje

1970-1972.

Što mi to pričaš,
sivi spomeniče?
Poda mnom
leži sam i nesretan
dobar muž
"Gdje si, ženo moja?
Čekam te dugo,
predugo..
što ne dodeš
i ne legneš do mene?
Već mjesto imenu tvom
određeno je..."
"Pepeo mi plovi,
niz Savu mi plovi,
pepeo mi nekim
morima dalekim,
pepeo mi plovi.
Nikad neću doći, ni kraj tebe leći,
srest čemo se, dragi,
na kraju vremena
kad se duše naše
s Bogom budu srele."

Crteži autora

EX PONTO

1991-1993.

Risvica, listopad 1991.

U tuđem selu,
u tuđoj kući,
na tuđoj postelji,
u tuđoj košulji
snivam svoj san.
Jer samo san mi
ostaviše
da bude moj.

Prosinac 1992.

Noći jedne,
sasvim obične,
svileni san mi
tješio dušu,
a strah bio
lancem sapet.
Odjednom san se prenu,
skoči i pobježe...
"Halo? Izvolite..."
"Napolje iz grada
našeg odlazite,
Ćifuti ste gadni, a ne izbjeglice!"
Strah se moj zatim
otkinuo s lanca
i svu noć haračio
po jadnom snu.

Veljača 1993.

Zašto da bježim?
Pa nisam nikom ništa skrivio..."
"Sve je to tako prokletno poznato..."
Tako je četrdesetiprve
i moj i tvoj djed govorio
pa im je pepeo Savom otplovio
iz Jasenovca.

MUKE APSORPCIJE

1993-

Budimpešta, 11.2.93.

Zemljo obećana,
sanjana zemljo
predaka davnih,
hoćeš biti
domovina naša?

U IZRAELU PRESAĐUJU
MASLINE STARE I LJUDE,
PRESAĐENI DUGO BOLUJU.
NEKI SE PRIME I PREŽIVE.
NEKI SE OSUŠE I UMRU.
NE ZNAM
KAKO SE OSJEĆA
STARA PRESAĐENA MASLINA.
MENI JE STRAŠNO.

RUJAN, 1993.

Faksimil originalnog rukopis

1993.

(Odlmci)